

GEBOREN werd het idee tijdens de jaarlijkse schoolpastorale voormiddag, waarbij de deelnemers werden geprikkeld na te denken over de identiteit van het katholiek onderwijs, zegt Mieke Van Iseghem, godsdienstleerkracht bij de ursulinen in Mechelen. „Onze school omschrijft haar opvoedingsproject als christelijk, steunend op de evangelische waarden. Om het dagelijks te kunnen waarmaken en die waarden naar de leerlingen uit te stralen, is het volgens ons nodig dat er iets van die christelijke bezieling leeft in het hele lerarencorps.”

Samen met collega's Magda en Danielle werd besloten om op een vrijdagmiddag een adventsbezinning te organiseren voor alle geïnteresseerde leerkrachten. „De aandacht wekten we via affiches en een uitnodiging in *Inforum*, ons wekelijkse informatieblaadje. Helmaal in de sfeer van de advent keken we vol verwachting uit naar hoeveel collega's zouden komen opdagen.”

Zowaar een tiental ging op de uitnodiging in. De organisatoren hadden voor de gelegenheid *Het Klokhuis*, het vaklokaal godsdienst dat ook dienst doet als bezinningslokaal, sfeervol ingericht. Rondom een adventskransen en bij veel kaarslicht werd het verhaal van de vijf dwaze en de vijf wijze bruidsmeisjes uit het Matteüsevangelië gelezen, om vervolgens stil te staan bij wat het vandaag betekent waakzaam te zijn. Er was ook ruimte om de eigen dromen en verwachtingen uit te spreken. Iedere deelnemer kreeg een tekst mee om tijdens de drukke examenperiode af en toe nog eens ter hand te nemen.

Er kwamen heel wat dankbare reacties. Hannelore, leerkracht wiskunde, getuigt: „Het was een krachtig moment, een unieke kans om dit op school te kunnen doen. We werden uitgenodigd stil te staan bij de betekenis van de advent en het nakende kerstfeest. In die periode van examentoezicht en bergen verbeterwerk gaat de adventsperiode doorgaans haast onopgemerkt aan me voorbij. Nu kreeg ik de kans om alles even aan de kant te schuiven. Dit soort initiatieven zijn zeker belangrijk voor het profiel van onze school. Ik vind dat we onze overtuiging duidelijk mogen tonen. Overigens is het verrassend om vast te stellen dat heel wat collega's op hun beurt openstaan voor spiritualiteit en bezinning. Alleen wordt het onderwerp zelden aangesneden. Misschien is de adventsbezinning aanleiding om dat wel te doen, ook op andere momenten.”

Mosterdzaadje

Ook Ingrid, leerkracht Engels en Nederlands, beleefde veel deugd aan de adventsbezinning. Voor haar mag het zeker vaker gebeuren. Merken de leerlingen iets van deze herbronning? Ingrid weet het niet. „Het is fijn dat tijd wordt gemaakt om stil te vallen, maar ik weet niet of ik er aan de leerlingen iets van doorgeef. Voor hen was het toen volop examen-tijd.”

Een groepje leerkrachten kan, samen met een enthousiaste directie, het verschil maken. © Hans Medart

Schoolpastoraal anders bekeken

Charlotte Vandenberghe

Het is bekend: in menige katholieke school is het katholieke onderwijsproject voor almaar meer leerkrachten niet langer vanzelfsprekend. Misschien dat het vuur nog smeuft, maar dan is het zaak het te laten opflakkeren. Hoe je dat aanpakt? Door te werken aan een duidelijkere profilering in een pastorale omkadering van het lerarencorps, dachten Mieke, Magda en Danielle van de werkgroep schoolpastoraal. Ze namen de proef op de som en nodigden collega's alvast uit voor een adventsbezinning.

Intussen is het tweede trimester al weer volop aan de gang. Lesvoorbereidingen en vergaderingen bepalen opnieuw het dagelijkse ritme van de school. Soms zorgt één en ander voor spanningen of stress, maar onder de collega's heerst een gemoedelijke sfeer. Is dit te danken aan de keuze om af en toe eens samen stil te vallen?

Godsdienstleerkracht Christine was aanwezig op het bezinningsmoment en merkt een sterkere verbondenheid. „Zo'n activiteiten scheppen een band. Willen we ons als katholieke school profileren, dan moeten we in het lerarencorps een gemeenschappelijke inspiratie vinden. Ik weet niet of het echt voor een betere sfeer zorgt, maar het doet wel deugd om bij de collega's zielsverwanten te vinden en vast te stellen dat je samen dezelfde weg wilt gaan.”

Een tiental leerkrachten is geen slechte opkomst, maar het mag

natuurlijk ook meer zijn. Van zo'n moment een verplicht nummertje maken heeft echter geen zin. „Aan zo'n initiatieven moet je deelnemen op vrijwillige basis. Leraren 'moeten' al zoveel. Het is zoveel aangenamer en oprechter als je uit vrije wil op een aanbod kunt ingaan”, vindt Hannelore.

Een initiatief hoeft overigens niet altijd grootschalig te zijn om vruchten af te werpen. Wat klein begint, kan grote gevolgen hebben. Mieke Van Iseghem: „We hopen op een beetje mond-tot-mondreclame, maar ik vind dat we best tevreden kunnen zijn. In zo'n initiatieven herken ik iets van het mosterdzaadje. Het begint klein, maar draagt veel groeikracht in zich. We zaaien en we zien wel wat we oogsten. Er is op onze school veel ruimte om te experimenteren en we kregen heel wat positieve reacties. Dat moedigt ons aan en biedt perspectief.” Samen met Danielle, Magda en di-

recteur Liliane Jansegers denkt ze al aan nieuwe initiatieven in de paastijd en aan het einde van het schooljaar. „Het is een hele klus en het moet haalbaar blijven, maar zolang we er samen deugd aan beleven, is het zeker zinvol. De eerste stap is gezet en het enthousiasme is alvast duidelijk aanwezig.”

De profilering van het katholiek onderwijs is geen makkelijke zaak in onze hedendaagse samenleving. Om getuige te kunnen zijn, zeker onder jonge mensen, is authentieke beleving van het geloof onontbeerlijk. Lukt het om met dergelijke kleine initiatieven iets van de inspiratie – die vaak onuitgesproken nog wel aanwezig is – naar boven te halen en bespreekbaar te maken, dan kunnen we stellen dat het christelijke opvoedingsproject binnen de schoolmuren niet dood is. Het draagt zelfs meer in zich dan het nastreven van enkele algemeen menselijke waarden.

Vervolg van bladzijde 5

„Bedoeling van collectieve schuldsregeling is de consument te beschermen en te helpen bij het beheer van zijn budget, en tegelijk een menswaardig leefniveau te garanderen”, legt advocaat Elfri De Neve uit. „Het herstel van de financiële situatie staat centraal, terwijl de schuldeisers worden uitbetaald in de mate van het mogelijke.”

Er wordt een schuldbemiddelaar aangeduid die alle inkomsten van de persoon met schulden beheert en de schuldeisers afbetaalt. De gecrediteerde ontvangt een leefgeld dat rekening houdt met zijn gezinssituatie, moet overeenstemmen met het onbeslagbare deel van zijn inkomen en minstens 944 euro bedraagt. In praktijk evenwel kan de schuldbemiddelaar daarvan afwijken en bij de bepaling van het leefgeld uitgaan van het bestaansminimum.

Onderzoek bij de mensen in collectieve schuldsregeling in Brussel en Wallonië leert dat slechts voor alleenstaanden het leefgeld toereikend is om menswaardig te leven. El Omari bevestigt: „Daar wringt de schoen. Voor een gezin of een alleenstaande moeder met kinderen volstaat het leefgeld vaak niet om in de dagelijkse kosten te voorzien, zeker niet met de dalende koopkracht. Doen zich acute problemen voor, bijvoorbeeld om levensnoodzakelijk voedsel of medicijnen te betalen, moet men zich eerst wenden tot de schuldbemiddelaar. Die blijkt helaas vaak moeilijk te bereiken, met schrijnende toestanden tot gevolg.”

Schoonmoeder bis

De procedure van de collectieve schuldsregeling loopt gemiddeld zeven jaar, weet De Neve. Nadien, ook al is niet alles afbetaald, wordt de rest van de schuld kwijtscholden. „Dat lijkt makkelijk, maar je mag niet vergeten dat je gedurende die zeven jaar de buikriem stevig moet aanhalen en je er in de persoon van de schuldbemiddelaar veelal een tweede schoonmoeder bij krijgt.”

Een recente aanpassing op deze regeling voorziet de mogelijkheid om mensen met uitzichtloze schulden die zo'n klein inkomen hebben dat ze onmogelijk iets kunnen terugbetalen, meteen kwijtschelding te verlenen. Zo heeft een collectieve schuldsregeling nu ook gevolgen voor de borgen die onder bepaalde voorwaarden eveneens kwijtschelding kunnen bekomen.

Tot slot kunnen mensen met uitzichtloze schulden hun onvermogen inroepen. Er bestaat geen enkele procedure om iemand gedwongen onvermogen te verklaren. Het onvermogen is een toestand die volgt uit het feit dat je geen inkomsten meer hebt, geen onroerende goederen en geen noemenswaardige inboedel bezit. Het is aan de onvermogenende zelf om te beslissen of hij een procedure tot collectieve schuldsregeling opstart.